

Saksframlegg

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
	03.03.2026	Hovedutvalg helse, sosial og omsorg
	26.03.2026	Kommunestyre

Forskrift om rett til langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester i Hustadvika kommune

Kommunedirektørens tilråding

1. Kommunestyret vedtar forslag til ny forskrift, «Forskrift om rett til langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester i Hustadvika kommune»
2. Kommunestyret opphever forskrift «Forskrift om tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester, Hustadvika kommune, Møre og Romsdal» FOR-2024-04-11-653

Sammendrag

Hustadvika kommune vedtok 22.mai 2025 i PS 56/2025 tjenestebeskrivelser for kommunale helse- og omsorgstjenester. Det er i den sammenheng nødvendig at forskriften tilpasses de vedtatte tjenestebeskrivelser.

Kommunedirektøren ser behov for å endre forskriften for å ta hensyn til dette.

Hovedutvalg helse, sosial og omsorg behandlet saken den 30.09.2025 og vedtok å legge forslaget til ny forskrift ut på høring. Forslaget har vært ute til høring og innkomne uttalelser er behandlet i det følgende.

Saksopplysninger

Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2a fastsetter:

«Kommunen skal tilby opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig

vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre pasienten eller brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Kommunen skal gi forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Forskriften skal også omfatte pasienter og brukere som vil være best tjent med langtidsopphold, men hvor kommunen vurderer at vedkommende med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold. Forskriften skal videre regulere hvordan kommune skal følge opp pasienter eller brukere som venter på langtidsopphold....»

Denne forskriften gjelder for langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester der det kreves vederlag for opphold, ikke der beboerne betaler husleie.

Det følger av helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 a andre ledd at kommunene «skal gi forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester». Helse- og omsorgstjenesteloven sier ingenting om hvordan en slik forskrift skal utarbeides eller vedtas.

Forvaltningslovens regler om utarbeidelse av forskrifter vil gjelde for forskrifter med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester, jf hol. § 2-2, jf fvl. § 1.

Forvaltningsloven setter ikke noe krav til at noe bestemt organ i kommunen skal vedta at en forskrift skal på høring. I Hustadvika kommune er det naturlig å legge forslag til ny forskrift ut på høring frem for det hovedutvalget for helse, sosial og omsorg, dette for å forankre prosessen politisk før forslaget legges ut på høring.

Myndigheten til å vedta forskrift om langtidsopphold mv. ligger til kommunestyret.

Forskrift om rett til langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester i Hustadvika kommune innebærer en nærmere presisering av kommunens plikt til å tilby opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester etter Helse- og omsorgstjenesteloven. Det er med forskriften i all hovedsak ikke ment å gi større rettigheter enn hva pasienter og brukere har etter loven. Etter modell fra andre kommuner og ut fra hensynet til involverte enkeltmennesker er det likevel gjort et unntak fra dette ved at forskriften gir en betinget garanti for plass til ektefeller og samboere. Helse- og omsorgstjenesteloven gir ikke noen slik rettighet.

Forslag til ny forskrift følger vedlagt. Forskriften er en nærmere presisering av kommunens plikter etter Helse- og omsorgstjenesteloven, og den er tilpasset tjenestebeskrivelsene som ble vedtatt av kommunestyret i PS 56/2025 den 22.05.25. Det er med forskriften i all hovedsak ikke ment å gi større rettigheter enn hva pasienter og brukere har etter loven.

Hovedutvalg helse, sosial og omsorg behandlet saken den 30.09.2025 og vedtok å legge forslaget til ny forskrift ut på høring. Forslaget har vært ute til høring og det kom to innspill, disse er gjengitt i sin helhet:

1. Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne:

«Rådet savner hvordan yngre personer med nedsatt funksjonsevne med behov for heldøgns omsorg ivaretas i forskriften. Sykehjem for eldre personer er ikke nødvendigvis en god plass for yngre. En bør også ta hensyn til personers kognitive funksjon ved sammensetting av avdelinger.»

2. Eldrerådet:

«Under § 8 Egenbetaling bør det lenkes til den forskriften det henvises til, slik at informasjonen er lett tilgjengelig»

Vurdering

Kommunene i Romsdal, samt Kristiansund har vedtatt felles tjenestebeskrivelser (med unntak av noen mindre justeringer i noen få tjenester). Det er i den sammenheng naturlig at de samme kommunene vedtar felles Forskrift om rett til langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Det vil da være en god sammenheng mellom de vedtatte tjenestebeskrivelser og forskriften. Den tilpasses også til kommunens faktiske tilbud.

Gjennom høringen har det kommet nyttige innspill som har medført endring i det vedlagte forslaget til forskrift.

1. Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne:

«Rådet savner hvordan yngre personer med nedsatt funksjonsevne med behov for heldøgns omsorg ivaretas i forskriften. Sykehjem for eldre personer er ikke nødvendigvis en god plass for yngre. En bør også ta hensyn til personers kognitive funksjon ved sammensetting av avdelinger.»

Vurdering:

Forvaltningskontoret ivaretar dette gjennom tett dialog med involverte parter. I hver enkelt sak vurderes alder, kognitiv funksjon og behov for tilrettelagt miljø, og eventuelle alternative løsninger drøftes for å sikre et best mulig og individuelt tilpasset tilbud.

2. Eldrerådet:

«Under § 8 Egenbetaling bør det lenkes til den forskriften det henvises til, slik at informasjonen er lett tilgjengelig»

Vurdering:

Det vurderes som hensiktsmessig, og det er nå lagt inn lenke til den nasjonale forskriften om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester i Hustadvika kommunes lokale forskrift om rett til langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester.

Kommunedirektøren anbefaler at kommunestyret vedtar forskriften slik den nå foreligger etter at den har vært på høring og etter behandling av høringsinnspillene.

Økonomiske konsekvenser

Forskriften er en nærmere presisering av kommunens plikter etter Helse- og omsorgstjenesteloven. Det er med forskriften i all hovedsak ikke ment å gi større rettigheter enn hva pasienter og brukere har etter loven.

Klima og miljøkonsekvenser

Ingen.

Vedlegg:

- 1 Forskrift om rett til langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester i Hustadvika kommune - endret etter høring
- 2 Ny forskrift og opphevelse av forskrift